XUNTA DE GALICIA | CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, CIENCIA, UNIVERSIDADES E FORMACIÓN PROFESIONAL

Probas de acceso a ciclos formativos de grao superior

CSPC001

Lingua galega

Lingua galega

1. Formato da proba

Formato

- A proba consta de dous textos e vinte cuestións, distribuídas deste xeito:
  - Texto 1: dez cuestións tipo test.
  - Texto 2: dez cuestións tipo test.
- As cuestións tipo test teñen tres posibles respostas das que soamente unha é correcta.

Puntuación

- 0,50 puntos por cuestión tipo test correctamente contestada.
- Cada cuestión tipo test incorrecta restará 0,10 puntos.
- Polas respostas en branco non se descontará puntuación.
- No caso de marcar máis dunha resposta por pregunta considerarase como unha resposta en branco.

Materiais e instrumentos que se poden entregar durante a proba

- Bolígrafo con tinta negra ou azul.

Duración

- Este exercicio terá unha duración máxima de 60 minutos.

2. Exercicio

Texto 1

O ano 2025 foi declarado Ano Castelao con motivo do 75º aniversario do seu falecemento

O pequeno Daniel Castelao chegou á Arxentina con nove anos, da man da súa nai e ao encontro do proxenitor, que se instalara na Pampa, onde rexentaba un almacén de comercio (...). Daqueles anos recordaba o día en que lle regalaron un traxe de gaucho; era tal a súa ilusión que non o quería sacar nin para durmir. Naquela chaira aprendeu o verdadeiro significado da palabra liberdade e nunca renunciou a ela. Non tardaría en mudar a paisaxe, pois con catorce anos a familia regresou definitivamente a Rianxo, a vila onde nacera en 1886. (...)

A familia, que fixera cartos na emigración, decidiu que estudase o bacharelato en Compostela, para despois cursar a carreira de Medicina, que rematou aos vinte e tres anos. O ensino era exclusivamente en castelán, aínda que estudaba Anatomía no cuarto da pousada traducindo os apuntamentos ao galego. Aproveitaba calquera momento para debuxar e xa destacaba polas súas caricaturas (...). Aínda tiña tempo para gozar das festas, era un bo bailador, e incorporouse á Tuna Universitaria.

Durante cinco anos exerceu a medicina en Rianxo, sen esquecer o debuxo, pois participou en exposicións colectivas e individuais. Viviu un importante contratempo cando sufriu un desprendemento de retina (...). Despois presentouse ás oposicións de auxiliar de estatística e conseguiu praza en Pontevedra a comezos de 1916, onde tamén traballou de profesor auxiliar de Debuxo no Instituto de Ensino Medio. Alí foi presidente da Coral Polifónica, escenógrafo dos decorados das súas funcións de teatro, extra nunha película e fundador do Museo de Pontevedra.

Para entón xa casara con Virxinia Pereira, a súa compañeira de vida, e tiña unha traxectoria comprometida co movemento agrarista de Acción Gallega, polo que axiña se implicou tamén nas Irmandades da Fala. Os seus debuxos humorísticos aparecían nas páxinas de cabeceiras como *A Nosa Terra*, onde se deu a coñecer como narrador. Logo, na colección Céltiga, publicou a súa primeira obra literaria de forma independente. (...)

En 1924 ingresou no Seminario de Estudos Galegos e dous anos despois foi proposto como membro numerario da Real Academia Galega (...). Cando se proclamou a República en abril de 1931, Castelao lanzouse á política e foi elixido deputado nas Cortes. O entusiasmo dos amigos foi inmediato e organizáronlle dúas homenaxes, unha delas en Rianxo. En decembro participou en Pontevedra na fundación do Partido Galeguista, que tiña como principal obxectivo político a redacción e aprobación do Estatuto de Autonomía para Galicia. (...)

[https://www.lavozdegalicia.es/noticia/fugas/2025/01/17/cousas-retrincos-do-home-debuxou-alma-galega/0003_202501SF17P1991.htm]

1. Segundo o texto, cales son as afirmacións correctas sobre a biografía de Daniel Castelao?

A Ingresou na Real Academia Galega con 40 anos, viviu en Vigo, estudou o bacharelato en Santiago, colaborou como redactor no xornal A Nosa Terra e foi un dos fundadores do Instituto de Pontevedra.

B Casou con Virxinia Pereira con 20 anos, publicou os seus debuxos na colección Céltiga, foi profesor de debuxo en Compostela, estudou a carreira en Pontevedra e fundou a Coral Polifónica de Rianxo.

C Naceu en Rianxo, emigrou á Arxentina coa súa nai, viviu na Pampa desde 1895, regresou a Rianxo coa familia, acabou a carreira en Compostela en 1909 e aprobou unhas oposicións con 30 anos.

2. Cal destas informacións **NON** aparece no texto?

A Rianxo foi o lugar onde lle organizaron unha homenaxe con motivo de ter sido elixido deputado nas eleccións ás Cortes da República de 1931. Castelao foi un dos fundadores do Partido Galeguista, que tiña como finalidade conseguir a autonomía política para Galicia.

B Castelao foi elixido deputado outra vez nas candidaturas da Fronte Popular de febreiro de 1936. Varios meses despois a sublevación militar sorprendeuno en Madrid, a onde viaxara para presentar nas Cortes o texto do Estatuto de Autonomía plebiscitado en xuño dese ano.

C Pontevedra foi a cidade en que conseguiu un posto de auxiliar de estatística e mais onde foi profesor auxiliar de debuxo no Instituto de Secundaria. Alén diso, axudou a fundar o Museo desa cidade, e foi alí tamén onde apareceu nun filme e mais onde organizou algúns espectáculos teatrais.

3. Cal é a información **incorrecta**?

A Céltiga era un xornal en que Castelao publicaba os seus chistes e debuxos humorísticos.

B Rianxo foi a vila en que traballou como médico durante un lustro, sen abandonar o debuxo.

C Castelao puido estudar grazas ao diñeiro que a súa familia obtivo na emigración á Arxentina.

4. A palabra *cabeceira* [liña 21ª], significa:

A Xénero periodístico de tipo informativo, que consiste en relatar uns feitos vistos polo reporteiro.

B Parte superior da primeira páxina dun xornal, onde aparece o nome da publicación.

C Información dada nun periódico sobre un determinado tema de actualidade.

5. Segundo o texto, Daniel Castelao comprometeuse co:

A Movemento social e político que se interesou polo mundo rural e a agricultura, e implicouse nas irmandades que defenderon a fala galega.

B Réxime que, amparándose nunha situación social ou profesional de privilexio, exerce ou controla o poder político para conceder favores aos seus protexidos.

C Sistema político, económico e social caracterizado pola existencia dunha relación entre labregos e señores que implica un estado de dependencia.

6. No enunciado "Estatuto de Autonomía" [liña 29ª], a palabra *autonomía* significa:

A Colección de leis reunidas de maneira sistemática para establecer un autogoberno.

B Norma xurídica con rango inferior á lei, aprobada por una autoridade administrativa.

C Capacidade dos cidadáns dun territorio para dotarse dun ordenamento político.

7. Cal é a serie que contén só palabras de xénero feminino?

A Mensaxe, síndrome, suor, arte, ponte, dor, crise.

B Árbore, análise, nada, sinal, sangue, dote, cal.

C Eclipse, viruxe, legume, mel, sal, til, efe.

8. Cal é o enunciado que contén un infinitivo conxugado usado correctamente?

A Após a reunión do sábado, estamos pensando en facermos o traballo xuntas para entregar.

B Despois de ter tomado esa decisión, deberías aclarar o motivo dándonos unha explicación.

C Cando vaiades á Coruña, ao chegardes á estación do tren, enviádeme un aviso polo móbil.

9. Cal é a serie de palabras correctamente acentuada?

A Linguistica, quizáis, aparéncia, construo, artificiáis, nausea.

B Biodiésel, amábeis, duascentas, dálle, bágoas, olimpíada.

C Ointes, ademáis, cineclubes, cambiéi, axouxere, producíu.

10. Cal é o enunciado que contén palabras e usos incorrectos por interferencia do castelán?

A Cando andiven cerca da túa casa, xa había camiñado moito pola acera que arreglou o concello.

B Antonte foi a un casting, porque quere participar nun show que se emite en streaming por Internet.

C O inconvinte de vivir nunha zoa urbán é que se gasta moita gasoliña no transporte cada semán.

Texto 2

As aventuras de Son Goku en galego na Televisión de Galicia

A morte do creador xaponés Akira Toriyama (1 de marzo de 2024) entristeceu a millóns de seguidores en todo o mundo. Creador do manga *Dragon Ball* e mais de *Dr. Slump*, as súas obras tamén tiveron unha enorme influencia en moitos nenos e mozos galegos. A serie de manga e anime *Dragon Ball* titulouse en galego *As Bólas Máxicas*, aínda que a xente coñecíao popularmente como Son Goku, o nome do seu protagonista, de igual xeito que *Dr. Slump* era coñecido polo seu personaxe Arale. Os nenos puideron acceder ás aventuras de Son Goku en galego na TVG, uns días antes que noutras linguas, e a súa emisión foi fundamental para asentar a normalización lingüística do galego desde finais dos anos 80. As series de manga e anime, principalmente *Dragon Ball*, foron un gran reactivador laboral no sector da dobraxe, que tivo que enfrontarse a unha versión orixinal con trazos abertamente machistas dalgúns personaxes. (...)

A serie conta as aventuras do guerreiro Goku á procura de sete esferas máxicas que ao seren reunidas apelan a un dragón que concede desexos. "Os xaponeses tiñan moito oficio e eran uns debuxos moi bos, creados como un culebrón e ideais para fidelizar o público, con ingredientes como aventura, fantasía e acción, que espertaban moitas emocións", di Xesús Iglesias sobre as claves do éxito de Son Goku, no que destaca tamén o bo olfacto como programadores do equipo da Televisión de Cataluña: "Os cataláns tiñan experiencia e bo criterio e foron os que influíron para que a comprase a FORTA (Federación de Organismos de Radio e Televisión Autonómicos)".

Aínda que *As Bólas Máxicas* xa funcionara ben na Televisión de Galicia antes da creación do emblemático Xabarín Club, co inicio da emisión do programa en 1994, a cadea voltou a repoñelo nun novo contexto. "Funcionou tan ben que se decidiu recuperar tamén *Dr. Slump*, a outra serie de Akira Toriyama", lembra o primeiro director que estivo á fronte do Xabarín Club e que anos despois acabaría sendo tamén director da propia TVG. A popularidade da serie foi tamén un gran escaparate para visibilizar a lingua galega e dar impulso á Lei de Normalización Lingüística, que se aprobou no Parlamento galego por unanimidade só uns poucos anos antes, en 1983.

[https://www.eldiario.es/galicia/son-goku-tvg-manuel-fraga-normalizacion-linguistica-patriarcado-japones_1_10995826.html]

11. Segundo o texto, a serie de manga *As Bólas Máxicas*:

A Fracasou na súa intención de fidelizar o público, con ingredientes como aventura, fantasía e acción, que espertaban moitas emocións como as de Shin-chan.

B Comezou a poder verse na Televisión de Galicia no destacado programa Xabarín Club, co inicio da súa emisión en 1994, sendo reposto anos despois xunto con Doraemon.

C Permitiu facer perceptible o galego e promover a lei sobre o uso normal da lingua e estimular o traballo da dobraxe ao galego nas cadeas de televisión.

12. Cal destas informacións **NON** aparece no texto?

A A serie de manga *As Bólas Máxicas* foi escrita, ilustrada e serializada en capítulos na revista *Weekly Shonen Jump* de 1984 a 1995.

B A Federación de Organismos de Radio e Televisión Autonómicos comprou a serie As Bolas Máxicas debido á influencia de persoas con bo criterio.

C Son Goku é un guerreiro que anda á procura de reunir sete esferas máxicas que convocan un dragón que concede desexos.

13. No texto, o enunciado *normalización lingüística* [liña 8ª] significa:

A Lei que recoñece a todas as persoas o dereito de usar o galego, oralmente e por escrito, nas súas relacións coa Administración Pública no ámbito territorial da Comunidade Autónoma.

B Proceso levado a cabo nunha comunidade lingüística para promover o uso e igualdade funcional da súa lingua con respecto a outra coa que está en contacto.

C Disciplina que estuda o cambio das linguas co paso do tempo e o proceso de cambio lingüístico, ben como a evolución dos idiomas e a súa relación e parentesco.

14. No texto, a palabra *unanimidade* [liña 24ª] significa:

A Falta de acordo coa opinión ou a conduta de alguén sobre un asunto.

B Circunstancia de estaren conformes todos os membros dun grupo con algo.

C Asemblea dos representantes do pobo que se encarga de redactar as leis.

15. Segundo o texto, *As Bólas Máxicas* foi unha serie que:

A fracasou á hora de mellorar a situación dos profesionais da dobraxe de series de televisión.

B favoreceu a promoción do uso do galego despois da creación do Xabarín Club na TVG.

C funcionou tan ben que na Televisión de Galicia decidiron emitir outra serie de Akira Toriyama.

16. Cal é a serie de palabras correcta?

A Débeda, solfeo, grabación, exhuberante, sustituir, adictas.

B Chuvasco, osíxeno, avultado, pelexa, velaí, produtores.

C Obxetivo, grasa, transeunte, alcohol, pronóstico, detectados.

17. En cal destes enunciados hai un adverbio que significa "pouco a pouco, lentamente"?

A Apaña as mazás a eito.

B Non fagas as cousas á toa.

C Vai amodiño para non esvarares.

18. Cal é a serie de palabras correcta?

A Compostelán-compostelá, italiano-italiana, patrón-patroa, san-sa.

B Arousán-arousana, humán-humana, cotidiano-cotidiana, afgán-afgana.

C Sultán-sultana, veterán-veterana, musulmán-musulmana, león-leona.

19. Cal destes usos do pronome persoal átono non é correcto?

A Ese texto que me entregaches para corrixir o escribiu unha intelixencia artificial.

B O actor quería interpretar un papel na obra, mais ninguén se dirixiu a el para llo ofrecer.

C Sinto ter que che pedir que fiques na superficie porque non é seguro baixar ao fondo.

20. Cal é a serie de formas verbais correctamente conxugadas?

A Eu prefiero, ti sufres, ela luce, nós andivemos, vós acabástedes, elas durmen.

B Eu agrido, ti sobes, ela serve, nós estivemos, vós pensabades, elas descobren.

C Eu barro, ti consumes, ela tuse, nós fixéramos, vós tuvestes, elas acuden.

3. Solución para as preguntas tipo test

Nº	A	B	C	
1			X	
2		X		
3	X			
4		X		
5	X			
6			X	
7	X			
8			X	
9		X		
10	X			
11			X	
12	X			
13		X		
14		X		
15			X	
16		X		
17			X	
18	X			
19	X			
20		X		

N.º de respostas correctas (C)	
N.º de respostas incorrectas (Z)	
Puntuación do test= C×0,5-Z×0,10	

Nas preguntas de test, por cada resposta incorrecta descontaranse 0,10 puntos.
As respostas en branco non descontarán puntuación.